

tir (PESC)

Pesquera de peces envasada per a matar besuc, moll, boga, gallineta, soldat i peix de l'anomenat de pis. Els temps dels tirs és a l'estiu, des de l'abril al setembre. A Benidorm s'acostuma a traure els tirs pel dia de la Creu -al mes de maig-, època en què arriben les altres pesqueres. L'art consta d'al voltant de vint peces tresmallades amb una alçada d'una braça, o siga unes vint motlades o passades de motle. La llargària d'una peça és de cinquanta metres, com a mínim. Cal tenir en compte que la xàrcia s'embeu. Quan les xarcieres armaven l'art havien de pensar que de tres parts en quedaven dues. El fil de les peces antigament era de torçal, matèria semblant al cotó. L'art duia braguerot que s'amarrava a la tressa, passava per cinc malles i tornava a amarrar-se a la tressa. El tresmall es calava amb pedrals i boies. Actualment és de niló, que permet fer les xàrcies més llargues.

Els tirs consten de tres cares de xàrcia armades a la meitat -per això també rep el nom de *tresmall*- i una sèrie d'elements guarnits: dos tels de xàrcia de tresmall, que és xàrcia clara. L'art ha de quedar molt engolfat perquè la xàrcia xicoteta es clave dins la gran. Un altre element és el *bull*, que és una xàrcia més gran i espessa. Té dos metres d'*orsada* -altària.

Finalment, les *frenes* o *ninyoles*, que són els caps que mantenen les peces unides. Les peces del tresmall van enfrenades les unes amb les altres. Aquest sistema de xàrcies enfrenades permet que en cas d'avaria o rompuda de la xàrcia, desenfrenar-ne una i substituir-la ràpidament per una altra sense haver de salpar tot el tresmall.

Per fer la calada dels tirs, els pescadors comencen a pescar per les barbadades de l'arena. Quan ja s'esgoten aquests punts es tiren a la barbada de fora. En arribar el mes d'agost i setembre es tiren fora, és a dir, a la part exterior de la barbada on hi ha fang. La temporada dels tirs s'acaba a finals de setembre.

La captura es fa perquè el peix encabeix els tirs i aconsegueix passar el tel més clar, però en arribar al bull topa i s'embossa entre el tresmall i el bull. El peix que més s'hi mata és sorell, verat, boga i alatxa marassa. Actualment la temporada s'allarga perquè el moll val més diners. Ans anaven un mínim de tres hòmens, actualment amb un n'hi ha prou. Les calades més usuals són: la *de migdia* que se salpa a la vesprada. La *de prima* que es fa amb dues hores de sol i se salpa a la *tenor* o moment en què es perd el dia. I l'última que és la calada *d'alba*, abans de despuntar el sol.

Diccionari de
Benidorm